

äfvensom att vid bifall dertill bemyndiga Kongl. Maj:t att intill ett belopp af 1,085,000 kronor utaf tillgängliga medel förskjuta hvad som för ifrågavarande ändamål kan erfordras.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Axel Rappe.

*Utdrag af protokollet öfver landtförvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen uti statsrådet å Stockholms slott den 20
januari 1893.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre von ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON,

Chefen för landtförvarsdepartementet, statsrådet friherre Rappe
föredrog i underdånighet:

Departementschefen anförde:

Enligt den af t. f. chefen för generalstaben framlagda plan för
öfvergången till den förbättrade härordningen, hvilken blifvit lagd till
grund jemväl för de framställningar beträffande härordningsfrågan, som
af Eders Kongl. Maj:t till nu pågående Riksdag aflåtits, skulle vid
slutet af nästkommande år organisationen af Norrlands artilleriregemente
och Norrlands trängbataljon komma att vara åtminstone delvis genom-

förd. Så skulle vid förstnämnda regemente manskapspersonalen vid nämnda års slut vara uppbringad till sin planenliga styrka, under det att vid Norrlands trängbataljon skulle finnas anställda, förutom erforderligt antal officerare, 16 underofficerare och 64 korpraler och menige. Det torde alltså vara nödvändigt att vidtaga åtgärder i syfte att de för dessa truppförband afsedda kasernetablissemment må kunna under loppet af år 1894 tagas i bruk.

Hvad Norrlands artilleriregemente angår, lärer förstås af sig sjelft, att detsamma bör i sin helhet förläggas till Östersund, der ett kasernetablissemment afsedt för 2 batterier är under uppförande och i det närmaste färdigt. Rörande de utvidgningar i detsamma, som för hela regementets inrymmande derstädes erfordras, har arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet i sitt utlåtande den 28 september 1892 om den förbättrade härordningen afgifvit underdånigt yttrande. Vid etablissemmentet skulle af sådan anledning tillkomma 2 divisionskaserner, en köks- och en matsalsbyggnad, en sjukpaviljong samt en vakt- och arrestbyggnad. Dessutom skulle dels de nu i kanslihuset inredda sjuk-, vakt- och arrestlokaler, såsom redan vid uppgörande af förslaget till denna byggnad varit för nu inträffade eventualitet afsedt, dels ridhuset förlängas med ytterligare två volter, dels stallet tillbyggas för 118 hästar och förrådet för inrymmande af ytterligare 4 fältbatterier samt 2 reservbatterier och 2 ammunitionskolonner, och dels slutligen den nuvarande köks- och matsalsbyggnaden, hvilken beräknats endast för en division, inredas till marketenteri.

Den härför nödiga kostnad är, på sätt jag i mitt till statsrådsprotokollet för den 14 oktober 1892 afgifna yttrande i fråga om den förbättrade härordningen upplyste, af arméförvaltningen beräknad till 645,000 kronor, så att, då dertill lägges det belopp, 366,300 kronor, som för ändamålet redan anvisats, hela kasernetablissemmentet skulle komma att kosta 1,011,300 kronor eller något mera än den till 948,000 kronor antagna kostnaden för de för 2:dra Svea och 2:dra Göta artilleriregementen erforderliga nya kasernetablissemment; och beror, enligt hvad arméförvaltningen anmärker, detta förhållande dels på de i Östersund mycket stegrade byggnadsprisen och dels derpå, att etablissemmentet icke kunnat på en gång uppföras.

Hvad beträffar frågan om det för Norrlands trängbataljon nödiga kasernetablissemment, äro visserligen de förberedande undersökningar, som måste föregå valet af ort för detsamma, ännu icke afslutade, men då det af hittills ingångna meddelanden synes med bestämdhet framgå,

att det jordområde, som för etablissemnet erfordras, på alla de platser, hvilka såsom förläggningssort ifrågasatts, kan erhållas utan kostnad för statsverket, lärer nämnda omständighet icke utgöra hinder för frågans hänskjutande till Riksdagen.

Enligt den plan för etablissemnet, som af arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet i dess förenämnda utlåtande framlagts, skulle detsamma bestå af kanslibyggning af sten, kasernbyggnad likaledes af sten, köks- och matsalsbyggnad jemte marketenteri, sommarbarack, sjukpaviljong af trä, exercishus af trä, ridhus af sten med 2 volter, vinterstall för 21 hästar, sommarstall för 36 hästar, skosmedja, förrådsbyggnad samt afträdesbyggnad. Och skulle, på sätt jag i mitt förut omförmälda anförande till statsrådsprotokollet för den 14 sistlidne oktober upplyste, kostnaden för etablissemnet, deri inberäknadt hvad som erfordrades för planering, stensättning och grusning samt vatten-, aflopps- och åskledningar m. m. dylikt, uppgå till 355,000 kronor.

Slutligen torde de förändringar i Svea ingenjörbataljons härvarande kasernetablissemnet, hvilka nödvändiggöras af den beslutade uppsättningen af ett nytt parkkompani, jemväl snarast möjligt böra komma till utförande. Enligt arméförvaltningens å fortifikationsdepartementet meranämnda utlåtande skulle därför erfordras, att till parkkompaniets inrymmande fältsignalkompaniets kasern försåges med en påbyggnad, hvarigenom en lokal i hvarje ingenjörkompani blefve ledig att användas, under vintern till förbättring af manskapets nu allt för trånga inqvartering och under sommaren till beväringens inrymmande, för hvilket ändamål nödiga lägenheter nu ej finnas att tillgå. Södra delen af stallbyggnaden, hvilken nu är inredd till fordonsförråd, skulle vidare ominredas till stall för det ökade antalet hästar vid bataljonen, och slutligen ett nytt fordonsskjul för 106 fordon uppföras. Kostnaden för dessa förändringar beräknades, på sätt jag vid afgifvande af mitt förenämnda underdåniga yttrande till statsrådsprotokollet för den 14 oktober 1892 likaledes hade tillfälle upplysa, till 85,000 kronor.

I fråga om de för de nya kasernetablissemnet erforderliga inventarier yttrade sig arméförvaltningen å intendentsdepartementet i sitt den 23 september 1892 afgifna underdåniga utlåtande angående den förbättrade härordningen. Enligt detsamma skulle, hvad angår artilleriet i dess helhet, för detta ändamål erfordras 55,000 kronor samt för Norrlands trängbataljon, hvilken, då för Vendes trängbataljon skånska husar- och dragonregementenas inventarier å Herrevadskloster och i Ystad blefvo disponibla, vore den enda af de nya trängbataljonerna, för hvilken sådan anskaffning vore af nöden, 20,000 kronor, under det att

för Svea ingenjörbataljon, hvars manskapsstyrka icke komme att ökas, några nya kaserninventarier icke erfordrades. Då af det för artilleriet i dess helhet uppgifna behof $\frac{1}{3}$ torde komma att belöpa på Norrlands artilleriregemente, skulle alltså för nu ifrågavarande ändamål ett belopp af i rundt tal 38,000 kronor ytterligare vara af nöden. Det synes mig emellertid kunna antagas, att från blifvande besparingar å de för truppförbandens uppsättning anvisade medel böra kunna hemtas ej oväsentliga bidrag till gäldande af dessa kostnader, så att, derest Eders Kongl. Maj:t tillika af Riksdagen bemyndigas att i mån af behof för ändamålet jemväl använda det öfverskott, som å de beräknade byggnadsanslagen till äfventyrs kan uppkomma, särskildt anslag för inventariers anskaffande åtminstone ej för närvarande synes mig böra af Riksdagen äskas.

Hvad slutligen angår sättet för gäldande af de kostnader, som sålunda skulle för nu ifrågavarande kasernbyggnadsarbeten erfordras, torde, på sätt jag också antydde, då jag i mitt anförande till statsrådsprotokollet för den 14 oktober 1892 i förbigående berörde denna fråga, den behållning, som vid den pågående försäljningen af de s. k. gardestomterna beräknats uppkomma, i främsta rummet böra till denna utgift användas. Då försäljningen ännu ej är afslutad, och sålunda några kontanta medel af beskaffenhet att genast kunna tagas i anspråk hittills ej infutit, blir deraf visserligen en följd, att nödiga tillgångar från annat håll måste för ändamålet förskjutas; men å andra sidan torde böra medgifvas, att ifrågavarande försäljningsmedel med hänsigt till beskaffenheten af den stadsegendom, de representera, synnerligen väl lämpa sig att på detta sätt användas, och den hittills i fråga om försäljningen vunna erfarenhet gifver ej anledning till någon farhåga, att den beräknade köpeskillingen ej skall i sinom tid komma statsverket till godo.

Då enligt den utredning i ämnet, som af min företrädare lemnades i hans anförande till statsrådsprotokollet för den 4 februari 1892 rörande den då för Eders Kongl. Maj:t föredragna frågan om nytt kasern-etablissemang för lifgardet till häst, behållningen vid gardestomternas försäljning beräknas uppgå till 1,117,325 kronor, och ett belopp af 1,085,000 kronor nu ifrågasatts att å nämnda behållning anvisas, skulle alltså en summa af 32,325 kronor komma att deraf återstå att för ytterligare kasernbyggnader användas.

Jag hemställer alltså, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att af den för de s. k. gardestomterna inflytande köpesumma må användas, till utvidgning af kasernetablissemang i Östersund 645,000

kronor, till uppförande af ett nytt kasernetablissemment för Norrlands trängbataljon 355,000 kronor samt till erforderliga utvidgningar af Svea ingenjörbataljons härvarande kasernetablissemment 85,000 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att, i mån af behof, till anskaffande af nödiga inventarier för etablissemmentet i Östersund och för Norrlands trängbataljons kasernetablissemment anvisa möjligen uppstående öfverskott å de sålunda för nämnda byggnadsarbeten anslagna medel,

äfvensom att vid bifall dertill bemyndiga Eders Kongl. Maj:t att intill ett belopp af 1,085,000 kronor utaf tillgängliga medel förskjuta hvad som för ifrågavarande ändamål kan erfordras.

Hvad föredragande departementschefen sålunda yttrat och hemställt, deruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och bifalla; och skulle proposition i ämnet till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. A vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

F. Lagerfelt.